

Næring- og miljø

Mottakere:

Landbruksdirektoratet Postboks 56 7701 STEINKJER

Høringsinnspill ved ny strategi for hjorteviltforvaltning

Generelt om strategien

Tiden er inne for å stake ut en tydelig kurs for hjorteviltforvaltningen i Norge. Bestandene av elg, hjort og rådyr er i stadig endring. Endringen imøtekommes av en ny strategi, og det ønsker Kongsvinger kommune (KK) velkomment. For utvikling av en ny kommunal strategi er administrasjonen i Kongsvinger kommune positiv til opprettelse av den nye nasjonale strategien. En viktig presisering for Kongsvinger sin del er at deler av kommunen ligger innenfor forvaltningsområdet for ulv (ulvesona), og at hjorteviltet må forvaltes deretter.

Kongsvinger er en stor elgkommune, har av den grunn størst søkelys på elgforvaltning. Kommunen er enig i at elgstammens kondisjon må styrkes gjennom riktig forvaltning. Syke og svake dyr må ut av stammen for å gi plass til sterke dyr med deres viktige genetikk.

Da kommunen presenterte høringsutkastet for de valdansvarlige i kommunens elg- og hjortevald, kom det reaksjoner fra vald innenfor ulvesona. Det ble uttrykt at de opplevde departementets visjon som en slags fornærmelse, siden valdet for lengst har gått bort fra tanken om *flest og størst*. De mener visjonens innhold ikke gir gjenklang basert på deres tanke om forvaltning, ettersom valdet selv har arbeidet målrettet for å sikre robuste bestander innenfor ulvesona helt siden ulven reetablerte seg. De mener med andre ord at dette på ingen måte er noe nytt.

Bakgrunn, historikk og kunnskapsgrunnlag etc. kommer avslutningsvis i strategien. At denne grunnleggende informasjonen kommer i etterkant av presentasjon av satsingsområdene fremstår ulogisk. KK går derfor gjennom innspill om denne grunnleggende kunnskapen først, før satsingsområdene kommenteres.

På side 29 er det et kort avsnitt om begrenset kunnskap om beiteressurser. Dette er etter vårt syn et viktig tema, og bør vies større oppmerksomhet enn hva som gjøres i høringsutkastet. Hva som er til det beste for hjorteviltartenes beiteressurser krever mer forskning, og kanskje større samhandling med skogbruket? KK ønsker at også elg skal inngå i artene som opptrer i befolkningstette områder, da kommunen de siste årene har vedtatt felling av flere elger som oppholder seg nært bebyggelse, og dermed utgjort en fare for mennesker.

Grenseløs forvaltning

KK støtter mer samarbeid på tvers av kommunegrenser, da kommunen oppfatter at hjorteviltarter blir forvaltet noe ulikt når våre kommunegrenser krysses. Dessuten grenser kommunen også til Sverige, og større grad av samhandling med Sverige kan være positivt, også når det gjelder ettersøk som krysser landegrensen.

Arealbrukskonflikter

KK stiller spørsmålstegn med hva som menes med setningen: «*Det er de som er avhengige av å leie jord, som blir mest utsatt for avlingstap på innmark.*» Setningen krever etter vårt syn en forklaring på hvorfor jord som leies har større avlingstap. Tap som i denne sammenhengen antas å være til hjortevilt? Hvis det siktes til at jaktretten ikke medfølger ved jordleieavtaler, og at man dermed kun vil sitte med ulempene ved beiteskader bør dette klargjøres.

KK er positive til at både dette strategiutkastet og Meld. St. 8 (2024-2025) initierer fallvilthåndtering med andre midler enn kommunale viltfond. Selv om tanken er god mangler tiltaket konkret innhold på alternative finansieringsløsninger. KK har store utfordringer med viltpåkjørsler på E16, som krysser kommunen. Burde ikke fallvilthåndteringen her finansieres av staten? Grunnet store utgifter til fallvilthåndtering ved påkjørsler, har viltfondet i dag begrenset mulighet til å bidra til gode tiltak for hjorteviltet. Ved å dele på utgiftene vil hjortevilttiltak kunne få større økonomiske rammer.

Vilthelse

Temaet er komplekst og krever dessverre større og større fokus. Vi finner i KK mange syke og magre dyr, både døde og levende. Dette er bekymringsverdig. Høringsutkastets introduksjon til temaet «Vilthelse» retter søkelyset umiddelbart på skrantesjuka (CWD). KK mener det er riktig tid å revurdere forskriften som forhindrer utsetting av slikkestein (saltstein) for vilt. Slike lokaliteter med slikkestein kan bidra til færre påkjørsler ved plassering som leder hjortedyr bort fra vei. KK stiller også spørsmål om fraværet av inntak av salt kan bidra negativt for vilthelsen, selv om dette vil være et kunstig og menneskeskapt tilskudd. Å benytte viltkamera på en slikkesteinlokalitet kan gi god informasjon om syke, magre eller skadde dyr.

At det skal utarbeides en veileder for hva som kjennetegner en robust bestand er på bakgrunn av dette høringsutkastet forventet at vil komme, og KK ønsker at en slik veileder kommer tidligere enn 2030. Ideelt burde dette være en del av strategien.

Fremtidens jaktutøvelse

Satsingsområdet legger vekt på at strategien skal dreie tankegangen over fra vilt som blir tatt ut av bestanden, til viltet som skal leve igjen i bestanden. På bakgrunn av innspill fra vald i KK, som referert i innledningen av dette høringsinnspillet synes dette synet å ha vært etablert i mange år. KK er enig i satsingsområdet, men mener det er viktig å poengtere at det gjenlevende viltet også har hatt fokus over mange år over store områder i vår kommune.

KK mener at strategiens bruk av begrepet «fritidsjakt» bør revurderes. Begrepet er ikke nærmere definert i høringsutkastet. Jakt har et næringsmessig og bestandsregulerende formål, og bør ikke omskrives som en fritidssysse.

At strategien skal jobbe for bruk av ny teknologi, anser KK som positivt.

Hjortevilt som næring

Å benytte hjorteviltet i større grad som næring kan gjøre at flere får et positivt inntrykk av jakt, forvaltning og viltkjøtt. Med stort søkelys på dyrevelferd, sammen med fokus på økologisk og kortreist mat er viltkjøtt ideelt.

At terskelen for å få viltkjøtt til viltbehandlingsanlegg er positivt. Det samme om enhetlig behandling av søknader om etablering av viltmottak. Dette ble trukket frem som positivt også blant valdene i Kongsvinger.

Med hilsen

Pål Åge Joten
Rådgiver
Tlf. direkte 952 73 602

Dokumentet er godkjent for ekspedering uten underskrift.